

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

13.06.2024 nr. 04/2-5587

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat

La solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-6034 din 3 iunie 2024, Ministerul Justiției a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea *proiectului de lege privind regimul de control al comerțului cu mărfuri strategice (număr unic 467/MDED/2024)* și relevă următoarele.

La proiectul legii:

Potrivit notei informative, respectivul proiect de lege are drept scop transpunerea în legislația națională a *Regulamentului (UE) nr. 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (reformare)* (în continuare - *Regulamentul (UE) nr. 2021/821*) și a *Poziției Comune nr. 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar*.

Astfel, potrivit art. 44 alin. (3) și (4) al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* (în continuare - *Legea nr. 100/2017*), pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE este obligatorie clauza de armonizare. Clauza de armonizare indică tipul, numărul și denumirea oficială a actelor Uniunii Europene care se transpun în actul normativ, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicate actele respective, precum și măsura în care acestea sunt transpuse. Clauza de armonizare, trebuie să corespundă modelelor stabilite în anexa nr. 2 la *Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018*. În context, dispozițiile ce vizează clauza de armonizare, cuprinse în preambulul proiectului de lege se vor revizui corespunzător întru conformarea cadrului legal.

La art. 1:

- în alin. (1), obiectul de reglementare al legii se va determina în corelare cu obiectul stabilit în denumirile capitolelor;

- cu referire la alin. (3), prima parte a normei este incompletă, întrucât nu stabilește domeniul de reglementare a drepturilor și obligațiilor persoanelor fizice și juridice. Subsecvent, obiectul de reglementare a acestei legi se va stabili în alin. (1) al articolului citat.

Cu referire la norma care prevede că prezenta lege stabilește sancțiunile pentru nerespectarea prevederilor acesteia, menționăm că sancțiunile se stabilesc în alte acte normative, precum *Codul contravențional*, *Codul penal*, etc. De altfel, în proiectul de lege respectiv nu sunt stabilite anumite sancțiuni, ci potrivit art. 19, se face doar trimitere la răspunderea disciplinară, contravențională, civilă și penală în conformitate cu legislația, în cazul încălcării legislației privind comerțul cu mărfuri strategice. În context, norma de la art. 1 alin. (3) se propune a fi exclusă.

La art. 2:

Cu referire la pct. 1) lit. c), se va revizui definiția termenului „certificat al utilizatorului final”, întrucât este ambiguă. Or, din cuprinsul normei se înțelege că acest document poate fi sub forma unei declarații pe propria răspundere a utilizatorului final, precum că se angajează să utilizeze mărfurile strategice importate, până la valoarea și suma indicată în certificat și să nu reexporte mărfurile respective către o altă destinație, să nu retransfere mărfurile strategice în teritoriul țării sau să nu deturneze mărfurile strategice către o altă utilizare finală fără o autorizație scrisă din partea autorității competente de emiterea autorizațiilor pentru comerțul cu mărfuri strategice. Se consideră că această declarație nu poate fi catalogată drept certificat. Mai mult, în situația în care acest „certificat” se prezumă a fi a „utilizatorului final”, nu sunt clare cuvintele care descriu acest certificat că, „conține o confirmare a autorității competente de emiterea autorizațiilor pentru comerțul cu mărfuri strategice”.

Cu referire la pct. 4), care definește termenul „autorizație generală națională” se consideră necesar a fi indicat obiectul de reglementare a autorizației. Mai mult, având în vedere că proiectul transpune *Regulamentul (UE) nr. 2021/821*, respectivul operează cu termenul „autorizație generală națională de export”, definit în art. 2 pct. 16. Mai mult, se va asigura că noțiunea prevăzută corespunde cu cea indicată în actul Uniunii Europene (UE) citat. De asemenea, cu referire la sbp. 5), menționăm că actul UE citat mai sus operează cu termenul de „autorizație globală de export”, definit în art. 2 pct. 13. În acest sens, comunicăm că pct. 20 al *Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018* prevede că, pentru respectarea terminologiei legislației Uniunii Europene, **se vor utiliza termenii prevăzuți în actul Uniunii Europene** sau similari acestora. Astfel, în cazul definițiilor, valorilor numerice ale anumitor parametri tehnici, concepte și termeni tehnici de regulă se aplică tehnica de copiere literală a dispozițiilor UE în sistemul juridic național (observații valabile pentru toți termenii definiți în art. 2, care au ca scop transpunerea unor dispoziții UE).

În pct. 7), noțiunea dată termenului „certificare” se propune a fi reformulată, întrucât nu oferă claritate și previzibilitate normei.

În pct. 9), textul „înseamnă un act în sensul articolului 5 punctul 16” se propune a fi substituit cu textul „ - astfel cum este definit în articolul 5 punctul 16)”. Subsecvent, se atestă că în textul legii nu este utilizat termenul „declarație vamală”, cu excepția acestui punct unde se regăesc mențiuni privind definirea acestui termen.

Constatăm că, deși în pct. 14) se operează cu termenul de „declarație de export”, proiectul nu prevede definiția acestui termen, cu toate că la art. 2 pct. 4 din *Regulamentul (UE) nr. 2021/821* este prevăzută definiția termenului dat .

Subsecvent, în pct. 14) lit. c), textul „se aplică litera (a) sau (b)” și textul „punctul 24” se vor substitui corespunzător cu textul „se aplică literele a) sau b)” și, respectiv, textul „punctul 24)”.

Dispoziția pct. 18) se va conforma strict dispoziției prevăzute în art. 2 pct. 8 din *Regulamentul (UE) nr. 2021/821*. Suplimentar, se va revedea necesitatea dispoziției lit. b), ținând cont că potrivit pct. 20), prin termenul de „mărfuri strategice”, utilizat în contextul lit. a), se înțeleg inclusiv produsele militare, la care se face referire în dispoziția lit. b).

Cu referire la pct. 22), atenționăm că termenul „notificare sumară de intrare” nu se regăsește pe parcursul textului proiectului, cu excepția acestui punct.

În pct. 25), textul „sau PIC” se propune a fi substituit cu textul „(în continuare – PIC)”.

Cu referire la noțiunea termenului „transbordare” cuprinsă în pct. 28) se propune excluderea acesteia din textul proiectului, întrucât acest termen este definit în art. 5 pct. 67) din *Codul vamal nr. 95/2021*.

La art. 4 alin. (1) lit. e), nu este clară semnificația cuvintelor „regimului neproliferării”.

Dispozițiile art. 5 lit. a) se consideră a fi inutile, ținând cont că politica statului în domeniul controlului comerțului cu mărfuri strategice este reglementată prin prezenta lege. De asemenea, dispozițiile lit. b) se propun a fi excluse, deoarece dublează dispozițiile art. 16 alin. (2) din proiect.

La art. 6:

- dispozițiile alin. (3) se vor numerota cu lit. f). Totodată, norma se propune a fi reformulată, în vederea expunerii că, Guvernul „aprobă, prin hotărâre, Regulamentul privind procedura de control al comerțului cu mărfuri strategice”;

- articolul se propune a fi completat cu dispoziția „alte atribuții stabilite de prezenta lege”.

Art. 8 alin. (2) lit. f) se recomandă a fi completat cu cuvintele „în domeniul comerțului cu mărfuri strategice”.

La art. 9 alin. (4) și (5), în scopul utilizării unei terminologii uniforme, cuvintele „Listele de mărfuri strategice” se propun a fi completate cu cuvintele „supuse controlului” (observație similară în tot textul proiectului).

La art. 9 alin. (5), la numerotarea diviziunilor se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, potrivit cărora alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

În art. 9 alin. (9), cuvintele „respectivale produse pentru care furnizează serviciile menționate”, sunt ambigue, motiv pentru care, întru claritatea normei, se propun a fi detaliate.

La art. 10:

- diviziunile se vor numerota prin alineate, care sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde, în corespundere cu art. 51 alin. (6) al *Legii nr. 100/2017*;

- în alin. (3), cuvintele „Monitorul Oficial” se vor completa cu cuvintele „al Republicii Moldova”;

- prevederile de la alin. (5), potrivit cărora „Procedura, termenele de eliberare, de prelungire, modelele autorizațiilor și a actelor conexe pentru comerțul cu mărfuri strategice se stabilesc prin Hotărâre de Guvern.”, se opun dispozițiilor art. 4¹ din *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*. Astfel, conform articolului enunțat, „Condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege. Pentru eliberarea unei autorizații, legea prevede expres lista exhaustivă a documentelor care se anexează la cerere, taxa, precum și lista exhaustivă a condițiilor a căror neîndeplinire poate conduce la retragerea autorizației.”. Mai mult, normele criticate vin în discrepanță cu reglementările art. 9 alin. (3) din proiect, conform cărora „Procedura de solicitare, eliberare, prelungire, reperfectare, suspendare, anulare și retragere a autorizațiilor și actelor conexe pentru comerț cu mărfuri strategice pentru solicitanți este stabilită de *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător* în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.”. În context, norma prevăzută la alin. (5) se va reformula astfel încât, aceasta să nu depășească limitele stabilite de art. 4¹ alin. (3) din legea sus-citată, care prevăd că „Guvernul aprobă, în limitele legii, procedura amănunțită și cerințele specifice în cazul în care autorizarea poate fi acordată parțial sau aceeași autorizație se acordă în mod diferit în funcție de particularitățile activității, obiectului și/sau subiectului”;

- cu referire la alin. (8), care prevede că „Termenele de valabilitate maxim pentru autorizațiile individuale și globale în parte se stabilește prin Hotărâre de Guvern, dar nu mai mult de 2 ani” se va revizui prin prisma dispoziției art. 12 alin. (3) al *Regulamentul (UE) nr. 2021/821*, care prevede că durata de valabilitate a autorizațiilor pentru proiecte de mare anvergură este stabilită de autoritatea competentă, dar nu poate depăși patru ani, cu excepția unor cazuri justificate corespunzător pe baza duratei proiectului;

- în alin. (9), cuvintele „explicația respectivă” sunt ambigue, motiv pentru care se vor revedea. Mai mult, dispozițiile alin. (9) și (10) se propun a fi excluse, procedura de prelungire a actului permisiv și refuzul prelungirii acestuia fiind mai clar reglementate în dispozițiile art. 6 din *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*.

La art. 13 alin. (1) lit. b), abrevierea „NC” se va detalia, în vederea asigurării respectării dispozițiilor art. 54 alin. (1) lit. i) al *Legii nr. 100/2017* (observație valabilă și pentru alte abrevieri din proiect).

În art. 14 alin. (2), textul „Ca urmare a aplicării de către Comisie a prevederilor lit. b) și dacă încălcarea comisă” sugerăm a fi substituit cu textul „Dacă încălcarea comisă, prevăzută la alin. (1) lit. b)”.

La art. 15, dispozițiile alin. (4) - (6) se propun a fi excluse, având în vedere că dispoziții similare sunt prevăzute în art. 8 alin. (4) - (6) din *Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*.

La art. 17 alin. (3), după textul „art. 2” se va completa cu textul „pct. 20)”.

La art. 20, cuvintele „Comisia națională de control al comerțului cu mărfuri strategice” se vor substitui cu cuvântul „Comisie”, în corespundere cu prescurtarea prevăzută în art. 1 alin. (2) lit. a).

La art. 21:

- dispozițiile cuprinse în alin. (1) se propun a fi prevăzute după dispozițiile alin. (2), în vederea asigurării succesiunii ierarhice a instituțiilor;

- a doua liniuță a alin. (1) se va exclude, ținând cont că dispoziția prevăzută la prima liniuță cuprinde inclusiv revizuirea și anularea actelor normative ce contravin respectivei legi;

- în dispoziția alin. (2) se va indica momentul începerii curgerii termenului de 3 luni. Subsecvent, nu este clar temeiul în vederea aprobării de către Guvern a Regulamentului cu denumirea similară denumirii proiectului de lege - „cu privire la regimul de control al comerțului cu mărfuri strategice”. În altă ordine de idei, cu referire la actele care trebuie să le aprobe Guvernul, se va asigura ca denumirile acestora corespund întocmai celor prevăzute în art. 6 din proiect;

- diviziunile alin. (1) și (2) se vor însemna prin litere latine mici, urmate de o paranteză.

La art. 22:

- dispoziția prevăzută la alin. (1) este inutilă, ținând cont de faptul că art. 56 alin. (1) al *Legii nr. 100/2017* prevede deja că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

- în vederea respectării normelor tehnicii legislative, alin. (2) va fi expus în următoarea redacție:

„(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, *Legea nr. 1163/2000* cu privire la controlul exportului, reexportului, importului și tranzitului de mărfuri strategice (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 137-138, art. 970*), cu modificările ulterioare, se abrogă.”.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.06.13 17:07:02 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md*

05.07.2024 nr.04/1-6328

La nr. 15/1-2028 din 28.06.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Cu referire la proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind regimul de control al comerțului cu mărfuri strategice (*număr unic 467/MDED/2024*), reiterăm unele observații expuse în raportul de expertiză juridică nr. 04/2-5587 din 13 iunie 2024, cu formularea unor obiecții și propuneri suplimentare expuse la forma actuală a proiectului.

La proiectul legii:

În clauza de armonizare:

- textul „art. 1, art. 2, art. 3 (1), art. 4 (1) și (2), art. 5 (1), art. 6 (1) și (2), art. 8 (1) și (2), art. 12 (2), (3), (5), art. 15, art. 16 (1), art. 21 (2) și art. 27)” se va substitui cu textul „art. 1, art. 2, art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) și (2), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1) și (2), art. 8 alin. (1) și (2), art. 12 alin. (2), (3) și (5), art. 15, art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (2) și art. 27)”;

- după textul „15 septembrie 2023” se va completa cu textul „de modificare a Regulamentului (UE) 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista produselor cu dublă utilizare”.

La art. 2:

- referitor la pct. 9) și 22), se atestă că în textul legii nu sunt utilizați termenii „declarație vamală” și „notificare sumară de intrare” cu excepția acestor puncte unde se regăsesc mențiuni privind definirea acestora. În context, pct. 9) și 22) se propun a fi excluse, ca fiind inutile;

- constatăm că, deși în pct. 14) se operează cu termenul de „declarație de export”, proiectul nu prevede definiția acestui termen, cu toate că la art. 2 pct. 4 din *Regulamentul (UE) nr. 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor*,

serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (reformare) este prevăzută definiția termenului dat;

- în pct. 25), textul „în continuare – PIC” se va substitui cu textul „(în continuare – PIC)”.

La art. 10, prevederile de la alin. (5), potrivit cărora „Termenele de eliberare, de prelungire, modelele autorizațiilor și a actelor conexe pentru comerțul cu mărfuri strategice se stabilesc prin Hotărâre de Guvern”, se vor revizui prin prisma art. 4¹ din *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*. Astfel, conform articolului enunțat, „Condițiile primare, drepturile și obligațiile materiale și procedurale cu caracter primar cu privire la solicitarea, eliberarea, deținerea și retragerea autorizațiilor se stabilesc prin lege. În context, aspectele ce vizează termenele de eliberare și de prelungire a autorizațiilor sunt necesar a fi reglementate de lege.

La art. 21, cuvintele „aprobării legii” se vor substitui cu cuvintele „adoptării prezentei legi”.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copețchi Stanislav
Date: 2024.07.05 09:11:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Lucia Lebedi,
tel. 0-22-20-14-35
lucia.lebedi@justice.gov.md